

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/150506,82-rocznica-agresji-sowieckiej-na-Polske-i-101-rocznica-bitwy-pod-Dytiatynem-obc.html>
24.04.2024, 18:36

82. rocznica agresji sowieckiej na Polskę i 101. rocznica bitwy pod Dytiatynem obchody na Ukrainie

17 września 2021 r. w 82. rocznicę napaści sowieckiej na Polskę w Kurowicach delegacja na czele z Konsulem Generalnym RP we Lwowie panią Elizą Dzwonkiewicz i wicekonsulem Rafałem Kocotem, dyrektorem IPN Oddział w Rzeszowie dr. Dariuszem Iwaneczko i dr. Piotrem Szopą, naczelnikiem OBUWiM w Rzeszowie wraz z duchowieństwem i wojskiem 17. Zmiany Zadaniowej na Ukrainie złożyła kwiaty i zapaliła znicze na grobie polskich policjantów zamordowanych przez sowieckich czołgistów 20 września 1939 r.

Po południu o godz. 17.00 w ramach spotkań „Przystanek Historia” odbyło się spotkanie z Polakami mieszkającymi na Ukrainie. Gospodarzem spotkania była pani Maria Osidacz - dyrektor Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankowsku. W wydarzeniu udział wzięli m.in. żołnierze Wojska Polskiego, którzy przebywają w Jaworowie koło Lwowa w ramach wspólnej wielonarodowej grupy szkoleniowej JMTG-U.

Zebranych uczestnikom spotkania dr Dariusz Iwaneczko dyrektor IPN w Rzeszowie) zaprezentował prelekcję poświęconą Karolowi Kazimierzowi Kosteckiemu (urodzonemu w Stanisławowie, uczestnikowi wojny obronnej spod Narola w 1944 r. żołnierzowi Armii Krajowej). Następnie dr Piotr Szopa - naczelnik Biura Upamiętnień IPN w Rzeszowie wygłosił wykład poświęcony bitwie pod Dytiatynem.

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

Spotkanie z Polakami w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku w ramach Przystanku Historia z IPN

18 września 2021 r. na Cmentarzu Wojennym w Dytiatynie z okazji 101. rocznicy bitwy odbyły się uroczystości upamiętniające to wydarzenie. W uroczystościach wzięli udział dr Dariusz Iwaneczko, dyrektor IPN Oddział w Rzeszowie i dr Piotr Szopa, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa. Mszy Świętej w intencji bohaterów przewodniczył o. Stanisław Kawa OFM Conv. We wspólnej modlitwie uczestniczyli Polacy i Ukraińcy, przedstawiciele władz obu krajów, polscy dyplomaci, żołnierze Wojska Polskiego, Polacy mieszkający na Ukrainie oraz lokalna społeczność. Po Mszy Świętej uczestnicy obchodów złożyli wieńce, kwiaty i zapalili znicze na Polskim Cmentarzu Wojennym.

„Polskie Termopile” – tak jest określana bitwa pod Dytiatynem, stoczona w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Sto jeden lat temu, niewielki oddział polski stoczył wtedy bój z dwiema brygadami Armii Czerwonej. Udało się odeprzeć kilka falowych ataków jazdy i piechoty,

wspieranych silnym ogniem artylerii. Doszło do walk wręcz. Bitwa pod Dytiatynem na dzień zatrzymała marsz sił bolszewickich, aby 8 dywizja mogła dokonać przemarszu oskrzydającego wroga i podążyć ze wsparciem wojskowym w kierunku zagrożonego Lwowa. Atakujący mieli miażdżącą przewagę w ludziach i sprzęcie. Bój trwał 8 godzin. W tym czasie Polacy odparli 4 szturmy; piąty szturm był ostateczny – Polacy zostali pokonani. Większość żołnierzy polskich (w liczbie ok. 240) poległa. Ci, którzy dostali się do niewoli, zostali w bestialski sposób zamordowani przez Czerwonych Kozaków pod dowództwem komkora Witalija Primakowa.

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Obchody 101. rocznicy bitwy pod Dytiatynem na Cmentarzu Wojennym

Dzięki bohaterskiej walce Polaków cel długofalowy został osiągnięty. Bój pod Dytiatynem na cały dzień zatrzymał marsz dwóch brygad sowieckich, a bitwa przeszła do historii oręża polskiego jako symbol do końca spełnionego żołnierskiego obowiązku. Wspomniana 8 dywizja piechoty mogła kontynuować swój marsz i walnie przyczyniła się do pogromu armii bolszewickiej na tych terenach. Czwarta bateria 1 pułku artylerii górskiej, która brała udział w bitwie pod Dytiatynem, otrzymała na polu walki od dowódcy 8 dywizji piechoty nazwę „Baterii Śmierci”. Bitwa ta jest też przykładem polsko-ukraińskiego braterstwa broni, dzięki któremu oddziały Wojska Polskiego i wojska Ukraińskiej Republiki Ludowej walczące z najeźdźcą na sąsiadujących ze sobą polach bitew, powstrzymały dalszy pochód armii bolszewickiej na Zachód. Miejsce bitwy nazwano „Polskimi Termopilami” i została ona uwieczniona na Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Fot. Stanisław Stopyra